

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Realisatie
Energietransitie

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

23 april 2024

Kenmerk

DGKE-DRE / 52880735

Kopie aan

[Redacted]

Bijlage(n)

1

nota

Reactie speciaal verslag Europese Rekenkamer
Hernieuwbare offshore-energie in de EU

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Mede namens/met akkoord van Minister van Infrastructuur en Waterstaat, Minister van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit, Minister voor Natuur en stikstof

Aanleiding

In de procedurevergadering van 19 december 2023 heeft de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat verzocht om een reactie op het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer (ERK) over 'Hernieuwbare offshore-energie in de EU', dat op 12 december 2023 door de vaste commissie is ontvangen. Omdat het verslag niet alleen beleid van EZK betreft, wordt de reactie parallel voorgelegd aan de minister van IenW, minister van LNV en de minister voor N&S, die de brief mede ondertekenen. Afstemming van de brief kostte daardoor veel tijd.

Geadviseerd besluit

U kunt de brief ondertekenen.

Kernpunten

- Het speciaal verslag gaat over de vraag of hernieuwbare offshore-energie in de EU op duurzame wijze wordt ontwikkeld.
- De controle van de ERK heeft betrekking op beleidsontwikkelingen vóór en na de vaststelling van de EU-strategie voor hernieuwbare offshore-energie voor 2020. De analyse gaat over de periode 2007-2022.
- De ERK controleerde vier lidstaten. Nederland en Duitsland als landen met een geavanceerde offshore-sector, en Frankrijk en Spanje als landen die problemen ondervinden bij de versnelde uitrol van hernieuwbare offshore-energie.
- De bevindingen in het ERK-verslag zijn bedoeld als input voor de herziening van de nationale energie- en klimaatplannen en de ondersteunende rol van de Europese Commissie (EC) daarbij.

Ontvangen BBR

- De algemene conclusies en aanbevelingen in het speciaal verslag van de ERK worden herkend en onderschreven. Het rapport bevat geen nieuwe inzichten voor Nederland en bevestigt het beleid. Dit geldt ook voor de genoemde noodzaak van samenwerking tussen lidstaten én op zeebekkenniveau.
- In het algemeen concludeerde de ERK dat EU-maatregelen, met inbegrip van EU-financiering, hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van hernieuwbare energieproductie op zee, en dan met name windenergie op zee. Deze conclusie betreft vooral Frankrijk en Spanje, omdat in Duitsland en ons land het beleid al vergevorderd was.
- Specifiek voor Nederland noemt de ERK dat de Nederlandse vergunningsprocedure voor offshore windparken één van de kortste is in de EU en de tijd tussen de aanbesteding van windparken op zee en de inbedrijfstelling ervan met vier en een half jaar relatief kort is. De ecologietender van windpark Hollandse Kust (west) wordt als voorbeeld van goede praktijk genoemd.
- De ERK signaleert uitdagingen en doet aanbevelingen, in de brief is toegelicht hoe deze zijn verankerd in beleid of via andere routes aandacht krijgen. Het gaat om:
 - Benut kansen voor gemeenschappelijke projecten voor hernieuwbare offshore energie;
 - Medegebruik van maritieme ruimte en conflict met visserij;
 - De beschikbaarheid van grondstoffen die nodig zijn voor de uitrol van offshore technologieën, waarvoor de EU sterk afhankelijk is van derde landen, met name China;
 - De sociaal-economische gevolgen van de ontwikkeling van hernieuwbare offshore energie, bijvoorbeeld wat betreft de behoeften aan vaardigheden;
 - De milieuoetafdruk op het mariene leven.
- Over het tweede punt, medegebruik van maritieme ruimte en conflict met visserij, wordt het beleid en budgettaire reserveringen voor de visserijsector toegelicht:
 - Multifunctioneel ruimtegebruik is het uitgangspunt voor het Programma Noordzee 2022-2027.
 - In het Akkoord voor de Noordzee (Noordzeeakkoord) zijn afspraken gemaakt over de samenhang tussen de energie-, natuur- en voedseltransitie op de Noordzee.
 - De ruimte tussen de windturbines van een windpark op zee is beschikbaar voor vier vormen van medegebruik: aquacultuur, passieve visserij, natuurontwikkeling en andere vormen van hernieuwbare energie. Hiervoor is een vergunning onder de Omgevingswet vereist (m.u.v. visserij).
 - Voor het volgende Programma Noordzee, dat vanaf 2028 in zal gaan, is gestart met een verkenning van het eventueel toestaan van actieve visserij binnen windparken.
 - Voor de voedseltransitie is door het ministerie van LNV in maart 2024 de Visie op voedsel uit zee en grote wateren gepubliceerd. De visie biedt toekomstperspectief aan de Noordzeevervisserij die voor grote uitdagingen staat.